

Üçüncü Adam

www.ucuncuadam.wordpress.com
türk sineması e-dergi mart-nisan/2014
www.ucuncuadam.wordpress.com'un hediyesidir. Para ile satılmaz.
Genel Yayın Yönetmeni: Erhan TUNCER
Grafik Tasarım ve Uygulama: Gürkan BAYAR

ORHAN VELİ
100 YAŞINDA...

Sevgili Üçüncü Adam okurları merhabalar,

Aşağıda okuyacağınız yazı, SES Dergisi'nin 27 Aralık 1969 tarihli sayısından... Arşivimizi karıştırırken karşımıza çıktı ve yüzümüzde acı bir tebessümün oluşmasına sebep oldu. 'Karakter Oyuncularının Kaderi' başlıklı bir yazı ve yıl 1969!

Şimdilerde zor durumda olan emektar sanatçılarımızı sizlerle buluşturduğumuz zaman, belki bazı okurlarımız "E yaşlandılar artık... Para da tutmadılar... Zamanında bir hayli kazanmışlar ama biriktirememişler..." diye geçiriyorlar akillardan. Haklılık payları var elbette. "Yağmur yağarken, tası ters tuttuk azizim..."

HAKKI HAKTAN — 20 yıllık sinema oyuncusu Hakkı Haktan bir süre Heybeliada Sanatoryumu A blok ikinci binada yattı. Muazzez Arçay'e öldüğü gibi ona da Ümit Ütku'dan beske yardım elini uzatan yok. Yukarıda Ümit Ütku ve Erol Tas, Hakkı Haktan'a geçmiş olsun diyorlar...

Karakter Oyuncularının Kaderi

DÖRT KARAKTER OYUNCUSU DAHA — Faik Coşkun aşağı kırılınca aylarca meslektaşlarından ilgi beklemiydi, Muazzez Arçay ise iki yıl hasta yattıktan sonra iyileşir iyileşmez filmlerde oynamak için Yeşilçam'a koştu. (solda). «Baron» diye tanınan Memduh Alpar hatun Darülcemal'e. Bayramda onu da Türkin Soray ziyaret etti. Sami Hazineseski gibi yine filmlerde oynuyor, ama eskilerden çok farklı şartlarda (yukarıda)...

Türk sinemasında karakter oyuncularının ortak bir kaderi vardır. Filmlerde çok az ücretle çalışan ve yıllarca sinemaya emek veren bu sanatçılar yaşlanıp çalışamaz hale gelince sefaletin pençesine düşerler. İçlerinde durumunu kırtıran bir, ikisi hariç karakter oyuncularını sınıfa giren bütün sanatçıların; sonu şaşılacak benzerlikler göstermektedir.

REPORTAJ: ERMAN SENER

Günlükleri film setiyle, Özsül muhalebecileri arasında geçiren Faik Baba hâlib, «Allah'a şükür» diyor. Ama önünde 10 000 lira kazanmalar, 30 000 lira kazanmalar «Şükür» diyorlar mı acaba?

YA MUAZZEZ ARÇAY

Bir canlı tarih gibi dünyayla otel odasına sığınmış kadın. Üstüne üç tiyatroya katılmış, sinemanın aşığıydı, her güldüğünde; prodüktörlerin «kaderi oyuncu» bulabilmek için ne yapacaklarını bilemedikleri bir devirde sinemaya girmiş, yıllar boyu Yeşilçam için emek vermişti. Kader, onu da sonunda kırık ayakta,kinden düşmeyen bir köklük deşençyle bir otağı odasının dört duvarından teselli aramaya mecbur etti. Kısık bir sesle konuşuyordu:

— «Allah Ümit Ütku'dan razı olsun» diyordu. «Bu otelin parasını o veriyor. Ya o da olmasa... Her halde sokakta kalırdım.» En azından 300 filmde rol almış bir sanatçısı, bu 300 film, başını sokacağı bir tek oda dahi veremiyordu. Film kutularında ebedileşen sanatçıların 3 milyonluk sehirde tek bir dayanacağı vardı. Bir prodüktör, Ümit Ütku... Otel ücretini vermesin sokaklardaydı. Bugün iyileşti artık Muazzez Arçay. 57 yaşına rağmen, Mâli Muazzez Arçay. Oya ama o acı gözleri unutuyor, nasıl unutsun...

MEMDUH ALPAR

Türk sinemasının unutulmaz «Baron Memduh» nun sonu da arkadaşlarından farklı değil. O da hiç oynamadığı 400

filmde rol aldı. Sonra kısmi felç denen illet gelip yapıp «Baron» un yakasına. Filmlerde parlık yeleği, mümtaz papyonu ve monokül ile «milyoner» rollerine çıkan «Baron», bir kuru bu haline rağmen çalışmaya devam etti. Sonra sağa bavyordu, sola bavyordu ve Darülcemal'e yatırdı.

ŞİMDİ DE HAKKI HAKTAN

Ya Hakkı Haktan? Bu koyu sarı saçlı, seyrekle brykik, hafif kambur karakter oyuncusunun kaderi de diğerlerinden farklı değil. O da son 3 yıl boyunca çiğneri için için kemiren «ince hastalığı» rağmen, setten sette kışar: 50 lira, 10 lira, çok çok 200 lira yemmi yazılı filmlerde oynamaya devam ettiler. «Yakınları ona, «Hattasın Hakkı, çalışma artık, dinlen», diyorlardı. Nasıl çalışsam, nasıl dinlensem, nasıl kendimi kapıp koruyayım Hakkı Baba?... Geçindireceği bir ev vardı başında... Sonunda bir gün vücudu bu çalışmaya isyan etti. «Dur» dedi ve Hakkı Baba apar topar Heybeliada sanatoryumu-na yatırıldı.

Yerli gelince ağzımız yazı yazsın. «Yerli film sanayisinde en azından 5 000 alise emekçiyiz» deriz. Nasıl herdede? İşte canlı örneği önümüzde. Bir Ümit Ütku gibi Heybeliada sanatoryumuna. Sendikası adına, şahsı adına, yılların Hakkı Baba'sına yardım elini uzattı, onunla ilgilenirdi. Peki, geri kalan 499 kişi ne yaptı? Hiç, kocaman bir hiç...

den geldiği, gücümüzün yettiğince onların sesi olmaya çalışıyoruz. Sizler de sağ olun, var olun, desteğinizi hiç esirgemiyoruz, varlığınızla bize güç veriyorsunuz.

En yakın örnek olarak, Süheyl Eğriboz ağabeyimizin cenaze töreni ile ilgili hazırlanmış olduğumuz çalışmada neler okuduysanız, 69 yılının Türk sineması için benzer şeyleri okuyacaksınız... 45 yıldır bu yaraya çare bulunamaması ne acı değil mi?

Umarım bu yazı yetkililere ulaşır da, bizim kendi imkanlarımızla sürdürdüğümüz mücadelemize, onlar da reaksiyon gösterirler...

Keyifli değil, bol düşünceli okumalar...

SÜREHLE BARADAN — Muallâ Süre 1969 yılında geçen yıllara nisbette çok az filmde oynadı, yani daha az kazandı. (solda). Sinemadaki kırılmada nasibini alan Hüseyin Baradan'a bir taraftan filmlerde oynuyor, diğer taraftan da soy yapacak gelecek günleri bekliyor. (sağda)...

KENTMEN VE CEYLAN — Hülsâ Kentmen de yıllar sonra tiyatroya dönmüş yapıtı. Yünlü yıllarda turneye çıkıyor, sonra İstanbul'a gelip filmlerde oynuyor (solda). En eski karakter oyuncularından olan Hasan Ceylan da yıllarını verdiği sinemadan başını sokacak bir ev parası bile alamadı (sağda).

NECDET TOSUN, ATIF KAPTAN — Necdet Tosun yıllar sonra takdimciliğe başladı, Hülsân açtı (solda). Atif Kaptan ise yıllar sonra yine Anadolu yollarına düştü. Turneye çıkıyor, aynı zamanda filmlerde de oynuyor (solda)...

BU LİSTE MUAZER GİDER

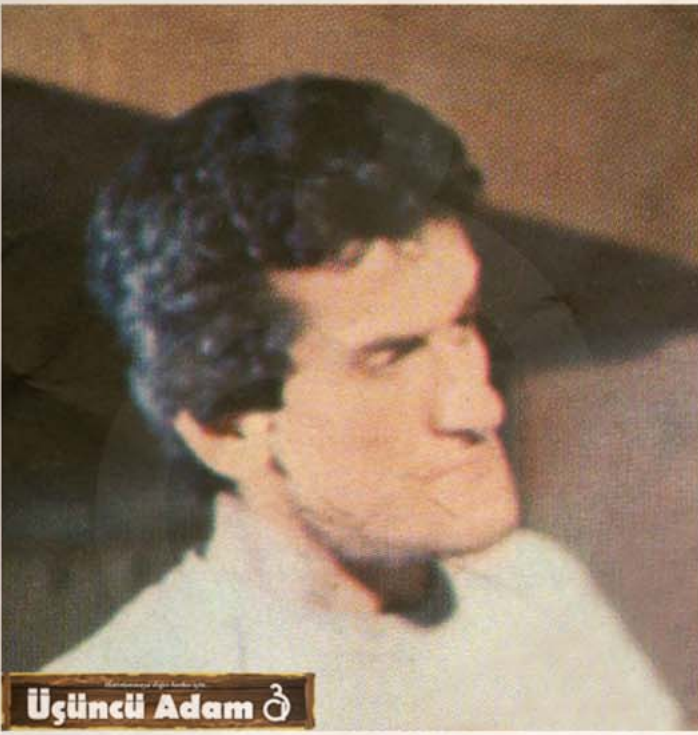
UZZAR GİDER Memduh Alpar, Faik Coşkun, Hakkı Haktan... Böyle kalmasın bu liste, uzar gider. Çok az ücretle çalışan, haftada iki gün çalışıp, kazandığını yitip güne bölen karakter oyuncularının değersiz, ortak kaderidir bu. Aldığı nedir ki bir karena para koyun, yapıldığına eli, ayağı tutmadığı zamanlarda kimsenin muhtac olmadan son günlerini geçirir...

«Ain Sami Hazinesesi», Sami, bir zamanların en aranan komedi oyuncusundan biriydi. Aldığı pek ahim şahım bir para değildi, ama onun «rahatça» geçimmasını temin ediyordu. Komedi filmleri furlası durulunca Sami'nin durumu bozuldu. Bugün gene oynuyor, ama her eski parlık günlerini hayalyle... Sirtını Türker - Berker İnançlı kardeşlere dayayan ve sadece onların filmlerinde oynayabilen Necdet Tosun da öyle. Bir zamanların Ünlü Muallâ Süre'yi, güldüce daha az rastlanan oldu filmlerde. Bir zamanlar Ahmet Tarık'ın sonra en ünlü adam olan M. Ali Akınar da öyle, Mümtaz Alpaşan da,

Hasan Ceylan da. Talha Saltı da güldüce daha az sayıda filmlerde oynuyor. Liste daha da genişletilebilir. Hüseyin Baradan, sinemanın açığını sömniklerle kapamaya çalışıyor. Hülsâ Kentmen'le buca yılın Atif Kaptan'ı turneye çıkıp Yeşilçam'ın bonosunun yanına, şah-ninin nakdini» ekliyor.

BU KARAKTER OYUNCULARININ ORTAK KADERİDİR

Bu, bütün karakter oyuncularının ortak kaderidir. Yıldız sisteminin hakim olduğu Yeşilçam'da konular daima başroldeki ikilinin etrafında döner. «Karakter oyuncularını» dediğimiz «Gileleler Ordusu» da bu filmlerin tuzaı biberlidir. Onlarız olmasın film. Bu satırıhan yazıldığı anda yeni bir kongre-den çıkan Prodüktörler Cemiyeti, bu sınıfa giren oyuncular hakkında bir karar almazdır muhtak. Unutulmama-lıdır ki bir sinema yıldızının içinde dü-şüdüğü durum, her seyden önce bir meslek dalı olarak alınmaya yararlar. Ve artık yerli sinemada da yaranılmaya tahammülü kalmamıştır...

Üçüncü Adam

..:Sinema Sanatçısı Cemal Çolak (Çene Cemal) Hayatını Kaybetti:..

Merhabalar sevgili Üçüncü Adam okurları,

Az önce hatır sormak adına aradığım, emektar yönetmenimiz Günay Kosova'dan, aşağıdaki acı haberi aldım ve sizlerle paylaşmak istedim. Sinemamızın Çene Cemal lakaplı komedi sanatçısı Cemal Çolak, 12 Mart Çarşamba günü, hayatını kaybetmiş...

Günay hocamız bu haberi verirken, şu cümlelerle de üzüntüsünü dile getirdi; 45 senelik arkadaşım... Haberi duyunca üzüntüden bayılmışım, arkadaşlarım yardımcı oldular da kendime gelebildim. Ellerimle toprağa verdim kardeşimi... Yeni tanınmış bir mankenin topuğu kırılrsa haber yapılır, 45 senelik emektar bir sanatçının vefat ettiğini kimseler duyurmadi. Üstelik bir çok ajansa da haber verdim..." Günay hocamızın dediği gibi, bu üzücü olay Çarşamba günü olmuş ve yerel gazetelerle, aynı gazetelerin internet siteleri hariç hiçbir yerde duyurulmamış...

Aşağıdaki haberi, Çaykara Gazetesi'nin internet sitesinden aldım. Duyarlılık gösterip hazırlayanların ellerine sağlık. Merhum sanatçımızın da ruhu şad olsun...

Karadenizli ünlü tiyatro oyuncusu, güldürü sanatçısı ve duayen sunucu 'Bay Çene' lakaplı Cemal Çolak, geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetti.

İstanbul'da bu sabah geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybeden Cemal Çolak'ın ölümü Karadeniz başta olmak üzere sevenlerini yasa boğdu. Konuyla ilgili açıklama yapan yakın dostu sunucu ve organizatör Necati Selvitop, büyük üzüntü içerisinde olduklarını söyledi. Selvitop, "Ünlü tiyatrocü, güldürü sanatçısı, duayen sunucu kıymetli kadim dostum ve ağabeyimiz Karadeniz'in sanat önderi çene lakaplı Cemal Çolak'ı kaybettik. Acımız ve üzüntümüz çok büyük. Çolak'a Allahtan rahmet yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dilekelerimizi iletiyoruz" dedi.

1990'lı yılların en çok izlenen dizilerinden olan "Mahallenin Muhtarları"nda rol alan, bir dönem de hava durumu sunuculuğu da yapan, ağzıyla burnunu ısırabildiği için kendisine Çene Cemal lakabı takılan Cemal Çolak Gençlik yılları İzmit Mehmet Ali Paşa Mahallesi'nde geçti. Akrobalarının büyük bir

bölümü hala bu mahallede yaşayan Cemal Çolak, ünlü olduktan sonra İzmit'ten ayrılmış ancak mahallesinden hiç kopmamıştı.

Cemal Çolak'ın cenazesi 12 Mart 2014 Çarşamba günü, İstanbul Ümraniye Santral Camiinde ikinci vakti kılınan cenaze namazının ardından toprağa verildi.

*<http://www.caykaragazetesi.com>

Üçüncü Adam

"Eski Türk Filmlerini İzlemeyi Seviyorum, Çünkü..." Adlı Mini Anketimiz Sonuçlanmıştır.

Değerli oylarınız ile sonuçlanan "Eski Türk Filmlerini İzlemeyi Seviyorum, Çünkü..." adlı mini anketimizde en çok oy alan seçenek, oyların 25.71%'ini alan "O filmlerde samimiyet vardı." seçeneği olarak belirlenmiştir.

Kullanılan Toplam Oy: 1,120

- 1- O filmlerde samimiyet vardı. 25.71% (288 oy)
- 2- O filmlerle büyüdük. 16.34% (183 oy)
- 3- Bana eski günleri hatırlatıyorlar. 15.54% (174 oy)
- 4- Eski oyuncular daha iyiydi. 12.23% (137 oy)
- 5- Çok iyi filmler. 10.71% (120 oy)
- 6- O imkanlarla, böyle filmler yapmalarına saygı duyuyorum. 9.38% (105 oy)
- 7- Eski filmler, günümüz filmlerinden daha iyi. 7.23% (81 oy)
- 8- Eski yönetmenler daha iyiydi. 2.05% (23 oy)
- 9- Yetersiz filmler. Bu yüzden komik geliyorlar ve izlerken eğleniyorum. 0.8% (9 oy)

Yorumlarınızla sonuçları değerlendirmenizi dileriz. Oy kullanan herkese teşekkürler.

**Üçüncü
Adam**